

ния над сборните/колективните. Според Сантос (Santos, 2001) класическата икономика, която се преподава масово днес, е редуцирала разнообразието и богатството на социалните агенти до два вида индивиди: първият са податливите на обработка и манипулация и вторият са така наречените странници (чужди, маргинализирани хора и групи от хора). Нито един от тези типове не е в състояние да реализира една социална практика, основаваща се на знание и еманципация. Не е учудващо, че Сантос се опитва да реализира проект за Народен университет за социални движения (www.ces.uc.pt) в съответствие с предизвикателствата, очертани от Световният социален форум.

Второто измерение на критичното и съпротивително образование, засяга това, което Паоло Фрере нарече състояние на заглушено/притъпено съзнание. За да разгледаме въпроса с пренастищането и притъпяването на съзнанието, трябва да си припомним известната фраза на Маршал Маклухан „не знам кой е открил водата, но със сигурност това не са били рибите“. Като рибите във водата ние в днешно време се сблъскваме с безпрецедентно пренастищане с информация, която макар и да ни дава някакво познание, не ни помага да осъзнаем своето истинско състояние, не пробужда съзнанието. Информацията твърде често е безполезна. Както отбелязват Леон, Бурш и Тамайо (Leun, Burch, Tamayo, 2001), „за да се преобразуват ефективно потоците от информация в полезни знания за развитието на всяка организация, това което е от основно значение, по-голямо дори от назначаване на съответните експерти, е да бъдат обучени хората да имат ясна идея за целите на организацията, за да могат да следят и отсяват полезната информация и да я насочват към съответните хора в подходящо време „.

Информационното разнообразие става толкова важно за нашето оцеляване в дългосрочен план, както и биологичното разнообразие.

Критичният подход към йерархичната власт е третият основен компонент на критичното обучение за промяна. Съвременното западно мислене е дълбоко повлияно от вкоренената в представителни идея за властта, която се основава върху на йерархията, която е така характерна за структурите на империализма, традиционното общество, националната държава и модерните корпорации. Един критичен реконструиращ подход към йерархичните структури е